

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 26 mei 2026 (nr. TM/2026001030).

De Inspectie van Financiën formuleerde wel nog twee wettigheidsopmerkingen die als volgt kunnen worden beantwoord:

- De procedures bij bestuursrechtscolleges hebben namelijk een gemengd karakter in

- Ten tweede adviseerde de Inspectie van Financiën om de delegatie aan de Vlaamse

- ////////////////////////////////////

budgettaire impact wordt verwezen naar de uitleg titel 3.A budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

2. INHOUD

Naast verschillende voorstellen en adviezen die betrekking hebben op de vergunningsprocedure en de materiële regelgeving in dit verband, bevat het Actieprogramma van de Vlaamse Regering ook een aantal voorstellen tot verbetering van de rechtspraak in vergunningsbetwistingen. Dit voorontwerp van decreet vormt daarvan de concretisering, althans voor wat specifiek de rechterlijke procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft. Daartoe worden een aantal optimalisaties doorgevoerd in het DBRC-decreet die betrekking hebben op de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (en het Handhavingscollege).

Zo wordt in de eerste plaats het streven naar een oplossingsgerichte beslechting van geschillen uitdrukkelijk als doelstelling verankerd in het DBRC-decreet. Daarmee wil de decreetgever oplossingsgerichte rechtspraak stimuleren, zonder te raken aan de onafhankelijkheid van de bestuursrechters, en inzetten op het aanwenden van de bestaande decretale instrumenten waarover de Raad voor Vergunningsbetwistingen in dit verband reeds beschikt.

Voorts wordt in lijn met de huidige rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen verduidelijkt dat de benadeling als element van de vereiste van het belang bij het middel, steeds concreet en persoonlijk dient te zijn en aangetoond of minstens aannemelijk moet worden gemaakt door de partij die zich op de benadeling beroept. Wie een rechterlijk beroep instelt tegen een omgevingsvergunning, moet immers niet enkel een belang bij een schorsing en/of vernietiging van een vergunningsbeslissing aantonen, maar moet ook aantonen in zijn belangen te zijn geschaad door de specifieke onrechtmatigheden waarmee die beslissing eventueel is aangetast.

Dit voorontwerp voorziet verder ook in de decretale verankering van de contouren van de wettigheidscontrole die de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan doorvoeren. In het licht van het grondwettelijk beginsel van de scheiding der machten wordt ook de terughoudende toets van de Raad ten aanzien van de aspecten van een bestreden beslissing die raken aan de opportuniteitsbeoordeling en de discretionaire bevoegdheid van de bevoegde overheid benadrukt.

Daarnaast wordt het toepassingsgebied van een aantal rechterlijke mechanismen waarover de Raad voor Vergunningsbetwistingen beschikt, uitgebreid. Zo wordt het mogelijk dat de Raad aan eender welke procespartij een geldboete oplegt wanneer de Raad oordeelt dat de rechtspleging door deze partij wordt aangewend voor kennelijk verdragende of onrechtmatige doeleinden. De geldboete kan voortaan eveneens op verzoek van een partij worden opgelegd en is ook niet langer beperkt tot de vernietigingsprocedure. Ook de gevallen waarin kan worden overgegaan tot bemiddeling bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen worden verruimd. Voortaan kan de bestuursrechter zelf het initiatief nemen om de bemiddeling te initiëren zonder dat hiervoor een voorafgaandelijk akkoord van de procespartijen vereist is.

Voor een gedetailleerde toelichting bij de verschillende maatregelen die door dit voorontwerp van decreet worden geïntroduceerd, wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting opgenomen in de bijgevoegde memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet bevat louter wijzigingen aan enkele aspecten uit de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege en heeft geen of slechts een uiterst beperkte budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

In replek op het advies van de Inspectie der Financiën wordt aangegeven dat de verhoging van de minimale en maximale bedragen van de geldboete wegens het kennelijk onrechtmatig of verdragend aanwenden van de rechtspleging, een beperkte weerslag heeft op de ontvangsten op het Fonds van de Bestuursrechtscolleges. De verhoging van de boetebedragen kan leiden tot een beperkte toename van de inkomsten op dit fonds. De geldboete blijft wel een uitzonderingsregime en moet met de nodige omzichtigheid worden toegepast. De verhoging van deze boetebedragen, wordt niettemin verantwoord door onder andere de stijging van de levensduurte (zie hierover ook de memorie van toelichting bij de toelichting van artikel 3).

B. ESR-TOETS

Het voorliggend ontwerp van decreet dient niet te worden onderworpen aan een ESR-toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde aanpassingen hebben geen impact op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het advies van de Afdeling Wetgeving van de Raad van State worden ingewonnen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de optimalisatie van de rechterlijke procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMİR

////////////////////////////////////